

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Politidirektoratet

Deres referanse:
22/5186

Vår referanse:
22/219684 - 26

Dato:
16.12.2022

Hørings svar - forskrift om tilskuddsordning til politiforeninger

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 07.11.2022.

Departementet foreslår forskriftsregulering av tilskudd til politiforeninger. Det er en oppfølging av forslag i statsbudsjettet for 2023 om tilskuddsordning, som avløser øremerking i budsjettet til angitte politiforeninger. Ordningen innebærer at politiforeninger med landsdekkende tilbud kan søke Politidirektoratet om tilskudd.

Det er ikke i høringsnotatet gitt noen veiledning om forståelsen av forskriften, utover at formålet i § 1 er angitt å være ivaretagelse av "felles faglige, sosiale, kulturelle og velferdsmessige interesser for politiets tilsatte og pensjonister".

Forskriftsutkastet § 2 angir hvem som skal kunne få tilskudd: "Politirelaterte lag, selskap og foreninger med organisasjonsnummer fra Enhetsregisteret" og som kan dokumentere

- a. at mottakers aktivitet understøtter politiets samfunnsoppdrag
- b. at mottaker er partipolitisk uavhengig
- c. at medlemskap er åpent for alle nåværende og tidligere ansatte i politietaten
- d. at mottakers tilbud er landsdekkende
- e. at mottakers aktivitet oppfyller formålet i § 1.

Det kan være uklart hvordan man skal "dokumentere" partipolitisk uavhengighet. I noen vedtekter står det at man er partipolitisk uavhengig, eksempelvis i lov for Norges politiidrettsforbund. Politidirektoratet legger til grunn at vedtekter som ikke sier det uttrykkelig også vil kunne tolkes ut fra innholdet ellers som at foreningen er partipolitisk uavhengig.

At medlemskap skal være åpent for alle tidligere ansatte (syntaktisk må bokstav c forstås slik), er det ikke helt lett å se en begrunnelse for. Antakelig bør reguleringen i bokstav c heller gjelde "alle ansatte" og "pensjonister i politietaten". Formålsbestemmelsen i § 1 nevner "politiets tilsatte og pensjonister". Det er mulig at vilkåret om medlemsadgang for alle "tidligere ansatte" (ev. pensjonister) er satt for å sørge for at kostnader knyttet til rene faglige tiltak som bare kan treffe nåværende ansatte (f.eks. pga. taushetsplikt) ikke vriss fra drift til foreningsstøtte. Vi kan ikke helt se at det er et behov for det, og det er ikke sikkert at alle

Politidirektoratet

Post: Postboks 2090 Vika, 0125 Oslo
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Tlf: (+47) 23 36 41 00

Org. nr: 982531950
www.politiet.no

aktuelle foreninger i sine vedtekter åpner for pensjonister. Det må de i så fall gjøre dersom de skal kunne få tilskudd, slik ordlyden nå er. Politiets Pensjonistforbunds vedtekter synes ikke å åpne for medlemskap fra yrkesaktivt ansatte, de retter seg jo mot pensjonister, og det kan spørres om det er noe poeng å kreve det for at de skal kunne få tilskudd. Vi mener at det er hensiktsmessig at bestemmelsen omformuleres til å gjelde medlemskap for "ansatte eller pensjonister i politiet".

Det at medlemskap skal være åpent for "alle" betyr, slik vi forstår, ikke at man ikke kan rette seg mot visse fagområder, så lenge rett til medlemskap ikke avgrenses til at man jobber med det, men at man f.eks. har interesse for det, slik det f.eks. står i vedtektene til Kriminalteknisk forum.

At medlemskap skal være "åpent" for alle ansatte er etter ordlyden ikke til hinder for at medlemskap også kan være åpent for personer utenfor politiet. Hvis det er åpent for andre, vil det riktignok fortære kunne bli spørsmål om det faglige formålet er oppfylt. Men det er etter § 2 bokstav e ikke noe i veien for at det faglige formålet kan være delt med andre organer og deres ansatte, så lenge foreningen er "politirelatert", jf. § 2 første setning. Det siste er et lite presist begrep, men vi antar at medlemskap som knyttes til ansettelse i politiet vil være tilstrekkelig for at det kan anses "politirelatert", uavhengig av om andre også kan bli medlemmer. Som eksempler kan nevnes Politiets kriminalitetsforebyggende forum (PKF) og Norsk Økriminalitetsforening (NØF). Disse favner hhv. medarbeidere innenfor politi og kommune som arbeider med forebygging av kriminalitet og ansatte i offentlige etater og yrker/bransjer som utøver kontroll, straffeforfølgelse eller andre tiltak i bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Vilkåret om at tilbudet skal være landsdekkende vil neppe by på tvil i praksis. Formålet må være å avskjære mot tilbud som bare treffer lokalt, typisk et lokalt idrettslag. Hvor tilbudet rettes mot ansatte over hele landet, kan det ikke være avgjørende at selve aktiviteten skjer på ett eller få steder.

Formuleringen i bokstav e om at aktiviteten må oppfylle "formålet" (bestemt form entall) i § 1 kan etter vår oppfatning ikke forstås som å kreve at aktiviteten fyller alle formålene kumulativt, dvs. både faglig, sosialt, kulturelt og velferdsmessig. Riktignok vil det at medlemskap skal være åpent også for tidligere ansatte (pensjonister?) kunne tilsa at det alltid vil ha et element av sosialt og velferdsmessig tilbud i tillegg til det faglige, men vi antar at det vil være mer presist i bokstav e å si "formål som nevnt i § 1". Ved en endring bør tilsvarende justering også gjøres i § 5 første punktum bokstav c.

Forholdet mellom § 5 og § 8 synes noe uklart. I § 5 sies at dersom søkeren har mottatt midler fra andre offentlige myndigheter "kan Politidirektoratet vurdere avkortning av tildelt beløp". Vi antar at det er ment å regulere situasjonen etter at vedtak er fattet. Før vedtak fattes vil Politidirektoratet uansett kunne ta hensyn til slike omstendigheter før man vurderer om og hvor mye tilskudd som skal gis. Etter § 8 skal tilskudd gis som "forskuddsvis engangstilskudd". Etter bestemmelsen (uklart om det er ment som andre ledd eller andre punktum) kan tilskuddet "kreves tilbakebetalt helt eller delvis dersom det ikke er brukt i samsvar med kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket". Det står her ingenting om at tilskuddet kan kreves tilbakebetalt dersom foreningen får midler fra andre offentlige myndigheter. Dersom § 5 skal forstås slik at Politidirektoratet skal kunne avkorte tildelt beløp før det er utbetalt, bør ordlyden endres slik at det står at "Politidirektoratet kan avkorte". Dersom meningen er å pålegge Politidirektoratet en *plikt* til å ta hensyn til at foreningen har mottatt midler fra andre offentlige

myndigheter, foreslår vi at departementet benytter "skal". Plikten bør da knytte seg til vurderingen og ikke "tildelt beløp".

Formålsbestemmelsen i § 1 kan med fordel si "Tilskudd etter denne forskriften" i stedet for "Tilskuddene".

Utkastet til § 3 bestemmer at "[u]tlysning av tilskudd for det enkelte kunngjøres på politiet.no og eventuelt på annen hensiktsmessig måte". Det kan være uklart om meningen er å oppstille en plikt til å kunngjøre, siste leddsetning kan tilsa at det ikke er det. Hvis meningen er å oppstille en plikt til å kunngjøre på politiet.no, foreslår vi at forskriften benytter "skal". Det vil da etter vårt skjønn ikke være nødvendig med siste leddsetning. Alternativt kan man si at utlysning *skal* kunngjøres, og at det *kan* skje på politiet.no eller annen måte som er hensiktsmessig for kunngjøring. Da kan man ivareta både behov for å knesette en plikt og sikre fleksibilitet mht. valg av kunngjøringsmåte. For alle praktiske formål vil det være politiet.no som er aktuell måte.

I § 3 er det angitt at søknad skal sendes til Politidirektoratet. For direktoratet kan det være hensiktsmessig å la Politiets fellestjenester (PFT) administrere innkomne søknader og utbetalinger, mens vurderingene foretas av Politidirektoratet. Dvs. at direktoratet her benytter PFT som sekretariat. Vi legger til grunn at forskriftens ordlyd her ikke er til hinder for at Politidirektoratet i utlysningen ber om at søknader sendes til en e-postadresse som administreres av PFT.

Med hilsen

Kristine Langkaas
Seksjonssjef

Geir Jonatan Sharabi
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.